

Onvuds Forvandlinger - oversat af Otto

244

OTTENDE SANG

133-159

*Steen Due
1989*

i hor med det dyr og bar Minotaurus under sit hjerte.
– Når mine ord dig? Eller forsvinder de bare forgæves
i vinden sammen med dig og din flåde og takken, du skylder? –
Nej, det er ikke så sært, at Pasíphaë hellere ville
bespringes af tyren end dig. Du er ikke et dyr, men et udyr!

Ak! Nu beordrer han farten sat op, og bølgerne skummer
af årernes slag, og jeg selv og mit land forsvinder af syne.
Det nytter dig intet, du, der forgæves vil glemme min godhed!
Hvor nødig du vil det, så følger jeg med, og klamret til hækken
sejler jeg med over havet!” Hun springer i vandet og jager
ud imod flåden med al den styrke, begæret forlener,
når den, og klamrer sig ubuden fast til det Gnosiske fartøj.

Nisus ser hende der – han svævede oppe i luften.
En havørn var han nu blevet, med brede, gulbrune vinger.
Så slog han ned for at hugge sin datter med rovfuglenæbbet.

Skrækslagen slap hun nu skibet, og det så ud, som om luften
standsede faldet og holdt hende fra at styrte i havet.
Men det var fjer. Og i fjer blev hun fugl, og som fugl har hun navnet
'skarv' – og fik sig det navn, fordi hun skar af sin fars hår.

MINOTAURUS OG LABYRINTEN

Minos ofred som lovet til Jupiter hundrede tyre,
så såre han kom fra sit skib og atter var hjemme på Kreta.
Kongepaladset udsmykkes flot med bytte fra krigen.

Familieskandalen var groet, Pasiphaës hæslige utugt
fremgik af hendes afkoms uhyrlige dobbeltfremtoning.
Minos beslutter sig da til at skjule skammen og spærre
monsteret inde i dunkle og blindt forviklede gange.

Daedalus, verdensberømt for sin snilde i arkitekturen,

bygger det hus, så der ikke er mærker at se eller huske,
med slyngede gange, der løber forvirret imellem hinanden.

Lige så lunefuldt leger Maeander med Phrygiske vande,
lader dem strømme snart ind og snart ud og så frem og tilbage,
møde sig selv og betragte de bølger, der først kommer siden,
så de forvirret går snart imod kilden og snart imod havet.

Daedalus indlagde samme forvildelse i sine gange,
så at han selv kun med nød og besvær kunne finde tilbage.
I den grad var det umuligt at orientere sig i dem.

ARIADNE

Kombinationen af tyr og af mand spærres inde i fælden.
To gange fodredes monstret med blod af Attiske unge,
sendt hvert niende år. Men det tredje sæt blev dets bane.

Aegiden fik hjælp af en pige og fandt ved at følge med tråden
den svære vej, som ingen af dem, der kom før, havde fundet.
Hurtigt flygted han bort til Naxos med sin prinsesse,
som han dog grusomt lod blive alene tilbage på stranden.

Hun var forladt og fortvivlet, men Liber blev hendes elsker
og hendes trøster og gav hende evig ære på himlen:
han tog diademmet, hun bar, og slynged det op imod hvælvet.

Det flyver af sted deroppe i luften, og medens det flyver,
forvandles dets ædle stene med ét til strålende stjerner
– men stadig i form af en Krone – og fæstner sig på firmamentet
midt mellem Manden, der knæler, og Ham, der holder en slange.

DAEDALUS OG ICARUS

Daedalus følte nu lede ved Kreta og ved sin lange forvisning og længtes efter den stad, han var født i. Men havet spærrede vejen: "Ja, han kan lukke," sagde han, "både søen og landet, men himlen er åben. Og det er så vejen! Minos kan udøve magt overalt – undtagen i luften."

Så sætter han ind på at ændre naturen og finde sig nye tekniske veje. Han sætter da fjer i rad og i række, lang efter kort og en lang efter den, der så er den korte, ligesom op i en skråning. Engang blev den landlige fløjtes ulige rør monteret således i stigende længde.

De midterste rader syr han med hør, og raden i bunden limer han sammen med voks og lader dem krumme sig sagte ligesom rigtige vinger.

Og hos sig har han sin lille Icarus. Leende jagter han fjer, der flager i trækken eller tar lysegult voks og prøver at modellere. Lidet aner han, det er sin død, han holder i hånden. Han leger så sødt og så barnligt og går sin fader i vejen.

Da Daedalus endelig havde lagt sidste hånd på sit arbejde, lod han et vingepar løfte sin krop, og med slagene af det hang han deroppe og svæved i luften. Så giver han drengen denne formaning:

"Husk, at du altid skal flyve i midten, Icarus, så at du ikke går enten for lavt og får vingen vædet af bølgen, eller for højt, så den svides af solen! Flyv midt imellem de to! – Og lad vær' med at se på Bootes, Storebjørns stjerner eller på sværdet, Oríon har draget.

Hold dig til mig under rejsen!" Han gav ham et sæt af de nye vinger på skulderen og instruktion i kunsten at flyve.

Tårene triller dog ned ad hans furede kinder, imedens, hans faderhånd skælver. Så kysser han drengen på kinden (og dét kys skulle jo blive det sidste!) og svinger sig op på sin vinge, flyver i spidsen, bekymret og bange, ligesom fuglen, der lader sin pjuskede unge ta springet fra kanten af reden. Han beder ham følge sig, lærer ham – men til hans ulykke! – kunsten, slår med sin vinge og ser sig imedens tilbage på sønnens.

Mangen en fisker, der sidder og meder med stangen, der dirrer, mangen en hyrde med hånden om staven og mangen en bonde med hånden på ploven ser dem forbavset og tænker, at siden de flyver, er det nok guder.

Til venstre havde de Junos hellige Samos – for længst var Delos og Paros passeret. Til højre lå nu Lebinthos og honningøen Calymne, da drengen, forledt af spænding og fart, forlader sin fader og i sin lyst til at komme til himmels stiger og stiger.

Da han kom nær til den brændende sol, begyndte dens stråler at smelte det duftende voks, der var det, der holdt vingerne sammen. Snart var det væk, og han slog med armene blottet og kunne uden sit vingefang ikke få hold på en bærende brise. Hans stemme, der råber på far, bliver kvalt i den blånende bølge, som fik sit navn, det Ikariske hav, til minde om drengen.

"Icarus!" kalder hans fader, den stakkel, der ikke er far mer, "Icarus! Hvor er du henne? Og hvor skal jeg lede?" og medens han råber 'Icarus!', ser han fjerene flyde på vandet, forbander sin tekniske kunnen og steder den døde til hvile. Øen med graven har navn efter den, der begravedes på den.